

Στην Ε.Ε. υφίσταται έλλειμμα δημοκρατίας

ΚΩΣΤΑΣ ΓΟΥΛΙΑΜΟΣ: Η λογική του μονόδρομου των δυσβάσταχτων οικονομικών μέτρων της λιτότητας οδηγεί προς την αταξία

Η Ευρώπη δείχνει να αποσυντίθεται από τις βίαιες αφηγήσεις ενός ακραίου νεοφιλελευθερισμού που έχει ως πυρήνα του τον τοξικό ανταγωνισμό, υποστηρίζει ο Κώστας Γουλιάμος, πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος κυκλοφόρησε, πρόσφατα, το βιβλίο: «Το Τερατώδες Είδωλο της Ευρώπης». Αναλύει πως η σημερινή ευρωπαϊκή κρίση είναι ταυτόχρονα κρίση ιδεών και αξιών, πολιτική κρίση, κρίση αντιπροσώπευσης αλλά και κρίση των θεσμών και τονίζει πως στην Ε.Ε. υφίσταται έλλειμμα δημοκρατίας και πολιτικής αλληλεγγύης με αποτέλεσμα να μην ενισχύεται ανάμεσα στ' άλλα και η ισόρροπη ανάπτυξη. Το ζητούμενο στην Ευρώπη του 21ού αιώνα, όπως λέει, είναι η αλλαγή πολιτικής, που εμπεριέχει και τη νομιμοποίηση της διακρατικής δημοκρατίας.

«Το Τερατώδες Είδωλο της Ευρώπης», το πρόσφατο βιβλίο σας, εμπνευσμένο από τα λόγια του Άμλετ «Ξεκαρβαλώθηκε η ζωή μας» σε απόδοση Μιχάλη Κακογιάνη;
-Πραγματικά, θυμήθηκα τα λόγια του Σαίξπηρ εκείνο τον Μάρτη. Ομολογούμενος, «ξεκαρβαλώθηκε η ζωή μας» από τα γεγονότα του 2013. Δεν σας κρύβω πως λίγους μήνες πριν από τον Μάρτη, επιθυμώντας να γράψω ένα βιβλίο για τον φόβο ως μηχανισμό πολιτικού και κοινωνικού πειθαναγκασμού, είχα βυθιστεί στις αναγνώσεις της «Πολιτικής Πραγματείας» του Σπινόζα. Ωστόσο, η εξοντωτική απόφαση του «Γιούρογκρουπ» τον Μάρτη του 2013 ανέστειλε τη μελέτη μου για τον φόβο. Θεώρησα πως η απόφαση δεν ήταν απλώς ένα καθολικό πλήγμα αλλά ο ορισμός της υφαρπαγής του πλούτου της χώρας μας, δημόσια και ιδιωτικού. Οι δραματικές εξελίξεις, η ίδια η ζωή με παρέπεμπε στη φράση του Άμλετ τόσο εκφραστικά τιν απέναντι ο Μιχάλης Κακογιάνης: «Ξεκαρβαλώθηκε η ζωή μας». Αποφάσισα λοιπόν να αναστείλω τη μελέτη και τις σημειώσεις μου για τον φόβο και να αφοσιωθώ σε μια κριτική μονογραφία για την πολιτική αφαρία της Ευρώπης. Έτσι τυπώθηκε από τις εκδόσεις «Σύγχρονοι Ορίζοντες» στην Ελλάδα «Το Τερατώδες Είδωλο της Ευρώπης».

Το ζητούμενο στην Ευρώπη του 21ου αιώνα είναι η αλλαγή πολιτικής

«Ποιο το είδωλο και γιατί τερατώδες;
-Τελικά μέσα στη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδεικνύεται εργαλείο των κυρίαρχων κρατών της Ευρώπης. Δυστυχώς τελεί υπό πλήρη πολιτική αφαρία. Με εξαίρεση το Ευρωκοινωνόβουλο, μια αυτιστική κουλτούρα διαπερνά τις Βρυξέλλες. Προεκτείνοντας, θα έλεγα πως η βαθιά οικονομική, κοινωνική και πολιτική κρίση που μαστίζει τη σημερινή Ευρώπη έχει εν τω μεταξύ αποδείξει ότι οι κλονιστικές πολιτικές του laissez faire, δηλαδή του συστήματος της ελεύθερης αγοράς ή των ελεύθερων συναλλαγών, είναι ανίκανες να ανταποκριθούν στις βασικές ανάγκες και στα ζωτικά προβλήματα των πολιτών και κοινωνιών, εξελίσσονται σε κάτι τερατώδες, ήτοι σε ένα θεσμικό vampirisme. Είναι προφανές πως η Ευρώπη έχει εγκλωβιστεί στον ιστό αυτού του vampirisme. Τούτου δοθέντος, θεωρώ πως πρέπει να αναπτυχθεί ένας αξιόπιστος και ουσιαστικός διάλογος, πέρα και πάνω από τον μανιακό εγκλωβισμό εκείνων των πολιτικών εγκλωβιστών στον ιστό αυτού του vampirisme. Τούτου δοθέντος, θεωρώ πως πρέπει να αναπτυχθεί ένας αξιόπιστος και ουσιαστικός διάλογος, πέρα και πάνω από τον μανιακό εγκλωβισμό εκείνων των πολιτικών εγκλωβιστών στον ιστό αυτού του vampirisme.

«Λένε πως η Ιστορία δείχνει ότι δεν υπάρχουν μονόδρομοι λύσεις. Τι δημιουργεί η επιβολή των μνημονιακών πολιτικών;
-Δημιουργεί πράξεις πολέμου χωρίς πόλεμο. Συγκροτεί αποικίες κρέυους και συνάμα, εκκολάπτει συνθήκες θεσμικής και πολιτικής εντροπίας. Πραγματικά, η λογική του μονόδρομου των δυσβάσταχτων οικονομικών μέτρων της λιτότητας οδηγεί προς την αταξία και την αποδιοργάνωση του κοινωνικού ιστού με αρνητικές προεκτάσεις σε κοινωνικό, πολιτικό αλλά και θεσμικό επίπεδο. Από τη μια καταγράφεται αύξηση της φτώχειας, της ανεργίας και των ανισοτήτων. Και από την άλλη αποτυπώνεται παραλυσία, αν όχι διάσπαση των θεσμικών επιπέδων της δημοκρατίας. Υπόδηλο, συν τοις άλλοις, ένα διαζύγιο μεταξύ εξουσίας και πολιτικής. Σε κάθε περίπτωση, η Τρόικα στοιχειοθετεί παρα-

ΦΩΤΟ: Γ. ΗΛΙΟΠΤΗΣ

Η παραγωγή γνώσης μέρος του κοινωνικού πλούτου

«Πώς βλέπετε τον ρόλο των πανεπιστημίων στην προσπάθεια για έξοδο από την κρίση;
-Θεωρώ καθοριστική τη συμβολή των πανεπιστημίων στην ανάπτυξη της Κύπρου. Ειδικότερα στη σημερινή εποχή της κρίσης, η Πολιτεία μπορεί να πετύχει την αναστροφή της ύφεσης μέσα από την αναζήτηση και ενίσχυση της καινοτομίας αλλά και της δημιουργικής και, κυρίως, της ποιοτικής σκέψης που διαθέτουν τα πανεπιστήμια. Κατά τη γνώμη μου, και όχι μόνο, η πιο ασφαλής «επένδυση» για την Πολιτεία μας είναι τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα. Η παραγωγή γνώσης, που τουλάχιστον στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου αποδεικνύεται και πλούσια και καινοτόμος, αποτελεί μέρος του κοινωνικού πλούτου της χώρας μας και κατά συνέπεια πρέπει να αξιοποιείται δεόντως από τους θεσμικούς φορείς της Πολιτείας.
«Ζώντας στην εποχή της «κοινωνίας της γνώσης» οι λύσεις στα πολύπλοκα προβλήματα μπορεί να προκύψουν μέσα από την επιστημονική τεκμηρίωση;
-Ο 21ος αιώνας είναι η αφετηρία μιας εποχής που κυριαρχείται από μια νέα μορφή οικονομικής, εκπαιδευτικής και κοινωνικής οργάνωσης-λειτουργίας. Ως τέτοια είναι και η «κοινωνία της γνώσης» που, βέβαια, δεν αφορά μόνο μια εκπαιδευτική διαδικασία αλλά ουσιαστικά συλλογική ευθύνη της σύγχρονα οργανωμένης κοινωνίας. Να αναφέρω πως ο Δείκτης των Κοινωνιών της Γνώσης (Index of Knowledge Societies) περιλαμβάνει πολλές και διαφορετικές διαστάσεις ανάπτυξης στις οποίες, σημειωτέον, ελάχιστες χώρες έχουν καταφέρει να ανταποκριθούν ικανοποιητικά. Μια τέτοια διάσταση ανάπτυξης μπορεί να είναι και τα λεγόμενα Science Shops. Αναγλυκτα αποτελεί μια ευκαιρία ανάπτυξης σε περίοδο κρίσης. Πριν από λίγες μόνο μέρες το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου έβαλε την Κύπρο στον διεθνή και ευρωπαϊκό χάρτη των «Science Shop». Είναι το πρώτο που δημιουργήθηκε στη χώρα μας και συγκαταλέγεται ανάμεσα στα 30 που δημιουργήθηκαν στην Ευρώπη. Η λειτουργία του θα φέρει λύσεις σε πολύπλοκα προβλήματα που αντιμετωπίζουν δημόσιοι, ιδιωτικοί ή μη κυβερνητικοί οργανισμοί της χώρας μας. Πάντως στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου αντιμετωπίζουμε την κρίση και ως διαδρομή ή, ακόμα, και ως διαδικασία ώριμης της δημοκρατικότητας, της επιδεξιότητας, της αριστείας και της καινοτομίας. Μια ώριμη που παράγει δυνατότητες ευκαιριών και κυρίως, λειτουργεί ως καταλύτης για περαιτέρω ανάπτυξη.

Η διαπραγμάτευση για να είναι ουσιαστικά ενεργητική πρέπει πλέον να διεξάγεται απευθείας με την Άγκυρα

Εστία αποσταθεροποίησης η Τουρκία

«Πώς είδατε την ενέργεια του Προέδρου Αναστασιάδη να αναστείλει τη συμμετοχή του στις συνομιλίες με τις παραβιάσεις της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ;
-Η κατ' εξακολούθηση και κατά συρροήν παραβίαση της κυπριακής ΑΟΖ δεν άφησε περιθώρια στον κ. Αναστασιάδη. Ανταποκρινόμενος στο δημόσιο αίτημα αλλά και στη βούληση του εθνικού συμβουλίου έλαβε μια sine qua non απόφαση. Απόφαση που εν πολλοίς ερμηνεύεται και ως προστατευτικός μηχανισμός του κυπριακού κράτους απέναντι στις παραβιάσεις της Άγκυρας. Ο διάλογος έχει πάντοτε νόημα όταν δεν είναι προσχηματικός. Άλλωστε δυνατότητες ενεργητικής διαπραγμάτευσης πάντοτε υπάρχουν, εφόσον βέβαια η Άγκυρα εγκαταλείψει να υπονομεύει τον πλούτο, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μόνο που αυτή η διαπραγμάτευση για να είναι ουσιαστικά ενεργητική πρέπει πλέον να διεξάγεται απευθεί-

ας με την Άγκυρα.
«Ποιες οι προθέσεις της Τουρκίας;
-Η Άγκυρα εδώ και πολλά χρόνια προσπαθεί με κάθε τρόπο να αποτρέψει τη συνεννόηση, δηλαδή την ενεργητική διαπραγμάτευση. Ταυτόχρονα στοχεύει και σ' επίπεδο ΑΟΖ να δημιουργήσει τετελεσμένα, επιδιώκοντας κατά βάθος την ακύρωση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ωστόσο το επικίνδυνο στην όλη υπόθεση είναι ότι με την παράνομη και προκλητική της δράση όχι μόνο κλονιστεί η προπαγάνδα της περί «μηδενικών προβλημάτων» με τις γείτονες χώρες αλλά κυρίως στρατιωτικοποιεί τις πολιτικές σχέσεις. Άρα γίνεται εστία αποσταθεροποίησης της περιοχής, και όχι το αντίθετο, που υποστήριξε ο νέος ΓΓ του ΝΑΤΟ. Κατά τη γνώμη μου η στρατικοποίηση των πολιτικών σχέσεων αποτελεί επιμελητική και όχι απλώς επιτακτικό στοιχείο στρατηγικής της Άγκυρας.

βατικότητα καθότι δεν έχει θεσμική νομιμοποίηση στην Ε.Ε. και συνεπώς, αυξάνει το βάθος και την ταχύτητα της κρίσης. Κρίσεις βίωσε η Ευρώπη και στο παρελθόν. Μολταυτά, η παρούσα κρίση διαφέρει από τα ιστορικά προηγούμενά της, στον βαθμό που εκκολάπεται και εμπειδύνεται καλύτερα κρίση.
«Στο βιβλίο σας εισάγετε αυτό τον όρο, την «κουλτούρα κρίσης». Τι ακριβώς εννοείτε;
-Πριν από λίγα χρόνια διάβαζα μια συνέντευξη του Αργεντινού σκηνοθέτη Santiaago Mitre που με αφοπλιστική ειλικρίνεια διεκρίνε πως δεν έχει μάθει να ζει στην πατρίδα του χωρίς κρίση. Η διαπίστωση του Mitre υποδηλοί αυτό που αποκαλώ «κουλτούρα κρίσης». Ένα εν ολίγοις σύστημα ανοικτών προς την πόλη και τον πολίτη μηχανισμών ελέγχου και συμμόρφωσης. Ένα σύστημα με προοπτική αναντιστοιχίας. Η κουλτούρα κρίσης παγιώνεται και διακινείται με τη συμμορφοποίηση των κοινωνιών με τα σημεία αναφοράς, τις ακραίες πρακτικές και πολιτικές του φονταμενταλισμού του laissez faire.
«Γιατί διατείνεστε ότι οι ευρωπαϊκές πολιτικές καταργούν επί της ουσίας τον «πολίτη» και διαλύουν την «πόλη»;
-Όπως ακριβώς και στο γνωστό μυθιστόρημα του Joséde Sousa Saramago «Περί Τυφλότητας», το περιεχόμενο του οποίου κινείται στον αντίποδα της εικαστικής αφήγησης «η παραβολή των τυφλών» του Pieteze Bruegel, η πόλη έχει βυθιστεί στην τυφλότητα και όλα βρίσκονται σε μια βάρβαρη κατάσταση, έτσι και η Ευρώπη δείχνει να αποσυντίθεται από τις βίαιες αφηγήσεις ενός ακραίου νεοφιλελευθερισμού που έχει ως πυρήνα του τον τοξικό ανταγωνισμό. Σκέφτο-

μαι πολλές φορές πως η κρίση στην Ευρώπη παραπέμπει mutatis mutandis στη διάβρωση της δημόσιας κουλτούρας στη Ρώμη του Μάρκου Αυρήλιου, ακόμα και του Διοκλιτιανού. Στη σημερινή ΕΕ καταργείται επί της ουσίας ο «πολίτης» και διαλύεται η «πόλη» επειδή έχουν παραισφύσει συνθήκες βίαιου και αυταρχικού μετασχηματισμού των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών, ειδικά από εκείνες τις δυνάμεις που ο Habermas αποκαλεί μεταδημοκρατική γραφειοκρατία ή εξουσία των ευρωπαϊκών ελίτ όπου τα κράτη, σύμφωνα με τον Γερμανό διανοούμενο, διοικούνται από τις αγορές οι οποίες διαμορφώνουν ακόμα και κυβερνήσεις. Προεκτείνοντας τη σκέψη του Habermas, θα έλεγα πως διάφορα εξωθεσμικά κέντρα διαμορφώνουν συνθήκες αποδόμησης του δημοκρατικού πολιτεύματος. Διαμορφώνουν τομές ελαστικοποίησης και συνάμα, όρους ολοσχερούς καταδόμησης των εργασιακών σχέσεων και του κοινωνικού κράτους με επικίνδυνες διαστάσεις και εξελίξεις για τις σύγχρονες κοινωνίες.
«Αυξάνεται και ο ευρωπαϊκός εθνικισμός. Πώς εξηγείτε την άνοδο ακροδεξιών - νεοφασιστικών κομμάτων που βιώνει η Ευρώπη;
-Αναμφίβολα, η εντεινόμενη και εκτεινόμενη κρίση στην Ευρώπη και οι συνακόλουθες πολιτικές του μονόδρομου της λιτότητας των μνημονίων στον Νότο της ΕΕ έχουν εκθρέψει την επιδημία πολιτικών φρανκεστανίν, όπως είναι ή άνοδος του νεοφασισμού και της Ακροδεξιάς. Τα εγκλήματα πλέον του φασισμού και του ναζισμού, με πυρήνα τον ρατσισμό και τον εθνικισμό, αποκτούν μίαν ευρύτητα πέραν των ζωνών της κεντρικής ή βόρειας Ευρώπης και των περιοχών

του Νότου. Ωστόσο τα δεδομένα της ασύμμετρης ανάπτυξης της παγκοσμιοποίησης μας υποχρεώνουν να αναδιατάξουμε τα μεθοδολογικά μας όργανα και έτσι, να ερμηνεύσουμε την άνοδο του νεοφασισμού και της Ακροδεξιάς όχι μόνο με κοινωνικούς και πολιτικούς όρους του Μεσοπολέμου αλλά και με όρους αποεδαφικοποίησης των κοινωνιών λόγω τεχνολογίας. Η αποεδαφικοποίηση επεκτείνεται σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτικής οργάνωσης, με αποτέλεσμα την δημιουργία αφενός πεδίου αποπολιτικοποίησης των οικονομικών, κοινωνικών ή πολιτισμικών ζητημάτων, αφετέρου πυλώνων απαξίωσης της πολιτικής αλλά και των μορφών της δημοκρατικής οργάνωσης μιας Πολιτείας. Η εν λόγω επικίνδυνη εξέλιξη μπορεί, μεταξύ άλλων, να αντιμετωπισθεί με τη δημοκρατική παιδεία σε όλη την Ευρώπη.
«Πολλοί πλέον διερωτώνται για την επιβίωση της ευρωπαϊκής ιδέας. Ποιος ο αντίκτυπος της κρίσης στην ευρωπαϊκή εννοιαση;
-Η σημερινή ευρωπαϊκή κρίση είναι ταυτόχρονα και κρίση ιδεών και αξιών. Είναι ταυτόχρονα και πολιτική κρίση, κρίση αντιπροσώπευσης αλλά και κρίση των θεσμών. Όλη αυτή η οξυμένη και εντεινόμενη κρίση έγινε πιο εύληπτη με τη λέγονιμη «μεταρρυθμιστική συνθήκη», μέσω της οποίας άρχισαν μεταξύ άλλων να καταργούνται συστηματικά οι δομές της κοινωνικής προστασίας. Έτσι καταγράφεται ένα πλήθος αυθαιρέτων αποφάσεων, αντιδημοκρατικού περιεχομένου. Τυπικό παράδειγμα αποτελεί η παράνομη συμμετοχή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σε ευρωπαϊκά όργανα. Ως γνωστόν το ΔΝΤ, ως διεθνές οικονομικό όργανο, δεν νομιμοποιείται συμμετοχής. Πολύ

Η Κύπρος να επενδύσει σε ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική

«Πολλοί ισχυρίζονται ότι ήλθε η ώρα να δοκιμασθεί στην πράξη ο γεωστρατηγικός ρόλος της Κύπρου ως «προκεχωρημένο φυλάκιο» της ΕΕ και της Δύσης στην Ανατολική Μεσόγειο. Πρέπει να δημιουργήσουμε νέες συμμαχίες ικανές να αντιμετωπίσουν τις άμεσες τουρκικές απειλές;
-Οι προκλητικές δηλώσεις του νέου ΓΓ του ΝΑΤΟ πρέπει να προσγειώσουν όσους ονειρεύονται ένταξη στον εν λόγω συνασπισμό. Ας μην ξεχνάμε πως η Κύπρος διαθέτει μια δυσανάλογη προς το μέγεθός της γεωπολιτική υπεραξία, την οποία θα ζήλευσαν πολλές γεωμετρικές δυνάμεις του πλανήτη μας. Σε κάθε περίπτωση, η πολιτική ιστορία της νήσου αλλά και οι σύγχρονες γεωπολιτικές παράμετροι που διέπουν την Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου οδηγούν στο συμπέρασμα ότι δεν μπορεί να υπάρξει «δικαίαια και δημοκρατική λύση» του Κυπριακού στα πλαίσια του ΝΑΤΟ. Θα έλεγα λοιπόν πως στον δύσκολο και πολύπλοκο σημερινό κόσμο, η Κύπρος χρειάζεται να εμβαθύνει, να «επενδύσει» σε μια ενεργητικά ολιστική και ουσιαστικά ανεξάρτητη εξωτερική πολιτική με γνώμονα την ειρηνική συμβίωση και ισόρροπη ανάπτυξη της περιοχής. Χρειάζεται να προεκτείνει συμμαχίες, από τις πιο βραχυβίαιες μέχρι τις πιο μακροπρόθεσμες, σε ένα πλαίσιο αμοιβαίου οφέ-

λους. Απαραίτητη γι' αυτό είναι μια αξιόπιστη ανάλυση των γεωπολιτικών δεδομένων, μακριά από άγονες φωνές και πολιτικό κλασικιστικό χροστίσιμο.
«Πώς ξεπερνιέται το σημερινό αδιέξοδο στο Κυπριακό;
-Το αδιέξοδο στο Κυπριακό είναι συνάρτηση της γεωπολιτικής αναδιάρθρωσης της Ανατολικής Μεσογείου με επίκεντρο τη Συρία, τους Κούρδους, το Ιράκ και το Ιράν. Αυτά τα δεδομένα δημιουργούν μια μίση εξελίξεις που επηρεάζουν την κατάσταση στο Κυπριακό. Πρόσφατα διάβαζα πως ο ενεργειακός θησαυρός της Κύπρου είναι προορισμένος να «φυλάσσεται» από αυτούς που έχουν τη δυνατότητα να διασφαλίσουν κατά το συμφέρον τους τη ροή των φυσικών πόρων. Και αυτοί πάντως δεν είναι οι Τούρκοι.
«Έχετε γνωρίσει και συνεργαστεί με διάσημες προσωπικότητες του πολιτισμού και της τέχνης. Έχετε γράψει και δυο παγκόσμιες εκδόσεις για την επικοινωνία και τον πολιτισμό. Για σας ο πολιτισμός στην υπηρεσία της οικονομίας ή το αντίστροφο;
-Ο πολιτισμός ipso facto δεν συνιστά κλειστό

σύστημα σκέψης και δημιουργίας. Όταν μάλιστα δεν διέπεται από αυτοεπιβεβαιωτικά κριτήρια εγκυρότητας ή πατριδοκαπλίας, τότε μπορεί κάλλιστα να συντελέσει στην επίτευξη αμοιβαίας εμπιστοσύνης και, συνεπώς, στην ανάπτυξη του βέλτιστου βαθμού όχι μόνο οικονομικών αλλά πολιτικών και κοινωνικών σχέσεων. Μπορεί επίσης να γίνει γόνιμος μηχανισμός της πολιτιστικής διπλωματίας. Τούτων δοθέντων, είναι ώρα να ανοίξουμε ένα διάλογο σε όλη την Ευρώπη γεφυρώνοντας το έλλειμμα δημοκρατίας στην καθημερινή μας κουλτούρα. Είμαι από εκείνους που πιστεύουν και συμμερίζονται την ιδέα πως ο πολιτισμός είναι το πεδίο όπου συγκροτείται η ταυτότητα του δημοκρατικού πολίτη. Η κρίση επαναφέρει το ζήτημα της αλλαγής παραδείγματος αξιών. Τοποθετεί την πολιτισμική δημοκρατία ως πολιτικό διακύβευμα.
«Τι σημασιολογεί η εκλογή σας ως πρόταξη που έρχεται σε μια δύσκολη περίοδο για την ανάπτυξη παιδείας, αλλά και την οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα;
-Η εκλογή αποτελεί ύψιστη τιμή αλλά και φορτίο ευθύνης απέναντι σε όλους τους συ-

ναδέλφους και φοιτητές. Επιπλέον τα αποτελέσματα των πρυτανικών εκλογών, όπως και τα αντίστοιχα των κοσμητόνων και προέδρων τμημάτων, αντικατοπτρίζουν την ισχυρή βούληση του Πανεπιστημίου μας για αριστεία στη διδασκαλία, στα προγράμματα σπουδών, στην έρευνα, στην υποδομή και τις υπηρεσίες. Η εκλογή μου έρχεται όντως σε δύσκολη περίοδο. Μολταυτά, είμαι αποφασισμένος να εργαστώ μεθοδικά και προπάντων συλλογικά ώστε να ανταποκριθώ με αποτελεσματικά στις προκλήσεις και προκλήσεις της εποχής μας. Άλλωστε η εκλογή μου αποτελεί και εντολή εμπιστοσύνης, ενότιας και εκσυγχρονισμού της ακαδημαϊκής διοίκησης ώστε το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο να καταστεί ίδρυμα με μετρήσιμους περιφερειακούς διεθνείς κύρους. Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο σε πολλούς τομείς υπερκερεί και θα υπερκερεί.
«Σας απονεμήθηκε ο τίτλος του επίτιμου καθηγητή του Lanzhou City University της Κίνας. Είναι η πρώτη φορά που απονέμεται σε ακαδημαϊκό από Ελλάδα και Κύπρο;
-Με έχει συγκινήσει το Lanzhou City University με την απονομή του τίτλου. Είναι αναμφίβολα ύψιστη τιμή. Αποκτά δε ιδιαίτερα συμβολικό χαρακτήρα αυτή την εποχή, αφού η Κίνα εξελίσσεται σε σημαντικό επιστημονικό, πολιτισμικό και οικονομικό εταίρο τόσο για την Κύπρο όσο και για την Ελλάδα.